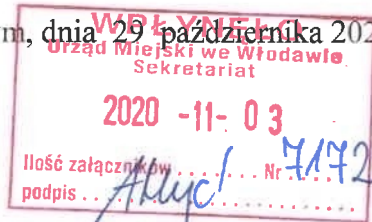

p. W. Kowalik

SKO.II.41/1073/OP/2020

Chełm, dnia 29 października 2020 r.

DECYZJA

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Chełmie w składzie:

Przewodniczący – Magdalena Panas
Członkowie - Zbigniew Bejster (spr.)
- Elżbieta Słupczyńska

po rozpatrzeniu odwołania [redacted] reprezentowanych przez adwokata Stefana Tarasiuka od decyzji Burmistrza Włodawy z dnia 10 września 2020 r. znak: MGK.6132.12.2020.KKu orzekającej:

1. Wymierzyć [redacted] zam. [redacted] ul. [redacted] administracyjną karę pieniężną w wysokości 6690 zł za zniszczenie drzewa należącego do gatunku daglezcja zielona o obwodzie pnia 223 cm mierzonym na wysokości 130 cm, rosnącego na działce oznaczonej nr ewidencyjnym [redacted] położonej przy ul. Ogrodowej [redacted] w miejscowości Włodawa,
2. Uiszczenie kary następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja w sprawie wymierzenia kary stała się ostateczna

na podstawie art. 138 § 2 w związku z art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 - zwanej dalej k.p.a.) oraz art. 88 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 - zwanej dalej ww. ustawą)

- **uchyla w całości zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.**

Uzasadnienie

Po wszczęciu z urzędu postępowania (zawiadomienie z dnia 24 lipca 2020 r.), organ pierwszej instancji podjął zaskarżoną decyzję na podstawie przepisów ww. ustawy o ochronie przyrody, między innymi w oparciu o art. 88 ust. 1 pkt 3. W uzasadnieniu decyzji między innymi podano, że w wyniku prac pielęgnacyjnych w obrębie korony drzewa stwierdzono usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony, która rozwinęła się w całym okresie jego rozwoju, co zgodnie z art. 87a ust.5 ww. ustawy stanowi zniszczenie drzewa i zagrożone jest administracyjną karą pieniężną. Dnia 6 sierpnia 2020 r. wpłynęło wyjaśnienie wraz z dokumentacją fotograficzną, gdzie właściciel nieruchomości wskazał, że cięcia korony przedmiotowego drzewa dokonał ze względów bezpieczeństwa. Z uwagi na występowanie silnych wiatrów właściciel zdecydował się na zredukowanie korony ww. drzewa, ponieważ obawiał się o zdrowie i życie swoje i swoich pracowników. Jednocześnie wskazał, że ww. drzewo rośnie blisko budynku, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza. Ponadto prace w obrębie korony drzewa zostały zlecone firmie „Energetyk” z Włodawy, która ma uprawnienia do pracy na wysokościach. Na dokumentacji fotograficznej dołączonej do wyjaśnień, widać złamane gałęzie po wcześniejszej burzy. Podczas oględzin przeprowadzonych przez urzędników Urzędu Miejskiego we Włodawie z udziałem właścicieli nieruchomości stwierdzono, iż przedmiotowe drzewo gatunku daglezcja zielona

o obwodzie pnia 223 cm, mierzonym na wysokości 130 cm rośnie na skraju działki, tuż obok budynku, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza. Ponadto przedmiotowe drzewo znajduje się w bliskim sąsiedztwie traktu komunikacyjnego (chodnika oraz drogi wojewódzkiej nr 816 - Aleja J. Piłsudskiego we Włodawie). Porównując zdjęcia z dnia oględzin i widoku z Google Maps Street view z roku 2012 oraz zdjęcia wykonane z roku 2017 przez pracownika Urzędu Miejskiego we Włodawie, widać wyraźnie, że korona przedmiotowego drzewa została zredukowana w ponad 50% - ogłowiona (w tym miejscu organ powołał się na literaturę w tym zakresie). W ocenie organu pierwszej instancji konieczne było poddanie drzewa cięciom pielęgnacyjnym z uwagi na jego rozmiary i sąsiedztwo budynku oraz traktu komunikacyjnego, jednakże zakres wykonanych zabiegów znacznie przekroczył dopuszczalny i konieczny zakres cięć. Właściciel nieruchomości, mimo że wskazuje, że cięcia wymuszone zostały względami bezpieczeństwa, nie przedstawia żadnej informacji by wyspecjalizowane służby zostały przez stronę powiadomione. Jeżeli przedmiotowe drzewo stwarzało zagrożenie, strona niezwłocznie powinna zwrócić się z wnioskiem na wycinkę czego jednak nie uczyniła. W związku z powyższym organ pierwszej instancji poinformował, iż przyjął najkorzystniejszy dla strony przypadek, tj. uznał, iż zniszczone drzewo zagrażało bezpieczeństwu ludzi lub mienia i możliwe byłoby jego usunięcie bez uiszczenia opłaty, w konsekwencji wymierzył stronie karę w najniższej wysokości jaka jest możliwa na podstawie obowiązujących przepisów tj. według wyliczenia: 223 cm x 30 zł = 6690 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie z dnia 29 września 2020 r. (w ustawowym terminie) złożyły ww. strony zarzucając naruszenie przepisów postępowania administracyjnego tj. art. 77 k.p.a. w związku z art. 80 k.p.a. przez brak wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego z przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Ponadto zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego między innymi art. 88 ust. 4 i ust. 5 ww. ustawy przez brak odroczenia terminu płatności 70% administracyjnej kary pieniężnej na okres 5 lat, kiedy nie stwierdzono wykluczenia żywotności drzewa i odrostu jego korony w tym okresie. Powołując się na powyższe zarzuty wnieśli o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy przez odroczenie terminu płatności administracyjnej kary pieniężnej w 70% na okres 5 lat, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Burmistrzowi Włodawy. W uzasadnieniu odwołania między innymi podali, że w przedmiotowej sprawie nie było ingerencji w układ korzeniowy i pień, a zatem nie jest wykluczone zachowanie żywotności drzewa i odrodzenie się jego korony w okresie 5-letnim. W przypadku gdy drzewo rokuje zachowanie żywotności, organ ma obowiązek odroczenia terminu płatności kary pieniężnej na okres 5 lat, ustalenia w tym zakresie powinny być dokonane już w postępowaniu w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. Odroczenie terminu płatności ma bowiem miejsce w decyzji wymierzającej karę pieniężną.

W wyniku rozpatrzenia odwołania, na podstawie przekazanych akt sprawy Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Chełmie zważyło co następuje.

Na wstępie należy wskazać na zapisy art.88 ww. ustawy, a mianowicie:

1. *Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za:*
  - 1) *usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia;*
  - 2) *usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody posiadacza nieruchomości;*
  - 3) *zniszczenie drzewa lub krzewu;*
  - 4) *uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa;*
  - 5) *usunięcie drzewa pomimo sprzeciwu organu, o którym mowa w art. 83f ust. 8, i bez zezwolenia, o którym mowa w art. 83f ust. 16;*

- 6) usunięcie drzewa bez dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 83f ust. 4, lub przed upływem terminu, o którym mowa w art. 83f ust. 8.
- 2. Kara, o której mowa w ust. 1, jest nakładana na posiadacza nieruchomości, albo właściciela urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, albo na inny podmiot, jeżeli działał bez zgody posiadacza nieruchomości.
- 3. Uiszczenie kary następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja w sprawie wymierzenia kary stała się ostateczna.
- 4. Termin płatności kar wymierzonych na podstawie ust. 1 pkt 3 odracza się na okres 5 lat, jeżeli stopień zniszczenia drzewa lub krzewu nie wyklucza zachowania jego żywotności.
- 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, odroczenie terminu płatności kar wymierzonych za zniszczenie korony drzewa dotyczy 70% wysokości kary.
- 6. Kara jest umarzana po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o odroczeniu terminu płatności kary stała się ostateczna, i po stwierdzeniu zachowania żywotności drzewa lub krzewu, lub braku żywotności drzewa lub krzewu z przyczyn niezależnych od podmiotu ukaranego.
- 7. W przypadku stwierdzenia, że drzewo lub krzew obumarły przed upływem 5 lat od dnia, w którym decyzja o odroczeniu terminu płatności kary stała się ostateczna, karę uiszcza się niezwłocznie, chyba że drzewo lub krzew nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od podmiotu ukaranego.
- 8. Na wniosek, złożony w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, lub od dnia, w którym upłynął termin, na który odroczone uiszczenie kary, można rozłożyć karę na raty na okres nie dłuższy niż 5 lat.
- 9. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 6-8, wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.
- 10. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do drzew i krzewów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1-3 i 3b-15.

W niniejszej sprawie decyzja została podjęta w oparciu o art. 88 ust. 1 pkt 3 tj. burmistrz wymierza administracyjną karę pieniężną za zniszczenie drzewa. Zatem, w niniejszej sprawie może mieć zastosowanie art. 88 ust. 4 i 5, który stanowi jak wyżej wskazano tj., ust 4. Termin płatności kar wymierzonych na podstawie ust. 1 pkt 3 odracza się na okres 5 lat, jeżeli stopień zniszczenia drzewa lub krzewu nie wyklucza zachowania jego żywotności, ust. 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, odroczenie terminu płatności kar wymierzonych za zniszczenie korony drzewa dotyczy 70% wysokości kary.

Na powyższą regulację zwraca też uwagę strona odwołująca a mianowicie stwierdza, iż nie było ingerencji w układ korzeniowy i pień, a zatem nie jest wykluczone zachowanie żywotności drzewa i odrodzenie się jego korony w okresie 5-letnim. W ocenie tut. Kolegium kwestia ta wymaga przeprowadzenia dodatkowego postępowania dowodowego na ewentualność zachowania żywotności przedmiotowego drzewa i ewentualnego odrodzenia się jego korony. Kwestia powyższa a w szczególności w zakresie odtworzenia korony jest trudna do zbadania przez organ, stąd też należy rozważyć wywołanie opinii biegłego w zakresie wiedzy specjalistycznej np. dendrologicznej. Okoliczność powyższa ma tym bardziej istotne znaczenie jeśli zważyć na fakt (na który również zwróciła uwagę strona odwołująca), że w przypadku gdy drzewo rokuje zachowanie żywotności, organ administracji ma obowiązek odroczenia terminu jej płatności na okres 5 lat. Ustalenia w tym zakresie powinny być dokonane już w postępowaniu w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. Odroczenie terminu płatności ma bowiem miejsce w decyzji wymierzającej karę pieniężną. Dopiero w sytuacji, jeżeli w świetle wiedzy przyrodniczej stopień uszkodzenia drzewa wyklucza możliwość odtworzenia korony, a co za tym idzie nie będzie możliwy prawidłowy przebieg ogółu procesów życiowych drzewa, to wówczas będzie można przyjąć, że drzewo zostało na tyle

zniszczone, iż pozostaje tylko wymierzyć karę, do której odroczenia brak jest podstaw prawnych.

Natomiast tut. Kolegium nie podziela pozostałych zarzutów zawartych w odwołaniu a mianowicie co do zastosowania art. 88 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, bowiem nie może być mowy by firma „Energetyk” z Włodawy działała bez zgody posiadacza nieruchomości, skoro została zatrudniona przez stronę odwołującą. Ponadto, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej decyzji, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę zagrożenie bezpieczeństwa przy naliczaniu kary za zniszczenie drzewa - zgodnie z art. 89 ust. 1 ww. ustawy, przyjmując najkorzystniejszy dla strony przypadek.

Zasady ogólne postępowania zostały określone w art. 6-16 k.p.a. Jedną z naczelných zasad postępowania jest określona w art. 7 k.p.a. zasada dochodzenia prawdy obiektywnej, nakładająca na organy prowadzące postępowanie obowiązek wszechstronnego zbadania sprawy pod względem faktycznym i prawnym. Zasadę tę realizuje szereg przepisów szczegółowych, a zwłaszcza przepisy o postępowaniu dowodowym. Nakładają one na organ obowiązek wyczerpującego zebrania, rozpatrzenia i oceny całego materiału dowodowego. Jedyne na podstawie całokształtu materiału dowodowego organ może ocenić, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 77 § 1 i 80 k.p.a.).

Z przepisu art. 138 § 2 k.p.a. wynika, iż organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. Dostrzec należy, że określona w powołanym przepisie konstrukcja prawna decyzji kasacyjnej, opiera się na dwóch kumulatywnych przesłankach, którymi są: stwierdzenie przez organ odwoławczy, że zaskarżona decyzja wydana została z naruszeniem przepisów postępowania, czyli przede wszystkim przepisów k.p.a. oraz uznanie przez organ odwoławczy, że konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. organ odwoławczy może tym samym wydać tzw. decyzję kasacyjną, gdy postępowanie przed organem pierwszej instancji zostało przeprowadzone z naruszeniem norm prawa procesowego, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy wymaga przeprowadzenia dodatkowego postępowania w celu uzupełnienia dowodów i materiałów, które to postępowanie dowodowe ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie (por. wyrok NSA z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. akt II GSK 1952/12). Postępowanie odwoławcze jest postępowaniem weryfikującym rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji, w którym materiał dowodowy zgromadzony przez organ pierwszej instancji może być, na podstawie art. 136 k.p.a., uzupełniony jedynie w niezbędnym zakresie. W żadnym natomiast razie organ odwoławczy nie może zastępować organu pierwszej instancji w prowadzeniu postępowania zmierzającego do wyjaśnienia kwestii istotnych dla rozstrzygnięcia, ponieważ prowadziłoby to do naruszenia prawa strony do dokonania ich oceny i rozpatrzenia sprawy w jej całokształcie przez organy dwóch instancji. Przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego, przekraczającego granice wyznaczone przez art. 136 k.p.a. stanowi naruszenie zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, której istota polega na dwukrotnym rozpatrzeniu i rozstrzygnięciu sprawy (art. 15 k.p.a.). Dlatego też, decyzja kasacyjna nie rozstrzyga sprawy co do istoty, a jedynie wskazuje jakie okoliczności sprawy wynikłe w toku postępowania administracyjnego powinny zostać wyjaśnione. Następstwem wydania decyzji kasacyjnej jest powrót sprawy na drogę postępowania przed organem pierwszej instancji. Ponowne postępowanie, jakie się toczy przed organem pierwszo-instancyjnym nie jest ani dalszym ciągiem, ani też przedłużeniem postępowania z odwołania, gdyż po uchyleniu decyzji przez organ odwoławczy na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. sprawa wraca do poprzedniego (pierwotnego) stanu i postępowanie przed organem

64

pierwszej instancji toczy się od początku, zatem na nowo zostaje ustalony stan sprawy zarówno faktyczny jak i prawny.

Biorąc pod uwagę powyższy stan faktyczny i prawny, zgodnie z art. 138 § 2 k.p.a. należało uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna w postępowaniu administracyjnym, jednak stronie niezadowolonej z jej rozstrzygnięcia służy prawo złożenia sprzeciwu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Chełmie, w terminie 14 dni licząc od daty jego doręczenia. Wysokość wpisu od sprzeciwu wynosi 100 zł, jednak strona może ubiegać się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

Zgodnie z art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325.) - zwanej dalej p.p.s.a., *sprzeciw powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji, żądanie jej uchylenia oraz oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję.*

W myśl art.46 § 1 p.p.s.a. *każde pismo strony powinno zawierać:*

- 1) *oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;*
- 2) *oznaczenie rodzaju pisma;*
- 3) *osnowę wniosku lub oświadczenia;*
- 4) *podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;*
- 5) *wymienienie załączników.*

§ 2. *Pismo strony powinno ponadto zawierać w przypadku:*

1) *gdy jest pierwszym pismem w sprawie:*

- a) *oznaczenie miejsca zamieszkania, a w razie jego braku - adresu do doręczeń, lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,*
- b) *numer PESEL strony wnoszącej pismo, będącej osobą fizyczną, oraz numer PESEL jej przedstawiciela ustawowego, jeżeli są obowiązani do jego posiadania albo posiadają go, nie mając takiego obowiązku, lub*
- c) *numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku - numer identyfikacyjny REGON albo numer w innym właściwym rejestrze lub ewidencji, albo numer identyfikacji podatkowej strony wnoszącej pismo, niebędącej osobą fizyczną, która nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest ona obowiązana do jego posiadania,*
- d) *oznaczenie przedmiotu sprawy;*

2) *dalszych pism procesowych - sygnaturę akt.*

§ 2a. *W przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.*

§ 2b. *Zasady podpisywania przewidziane w § 2a dotyczą także załączników wnoszonych w formie dokumentu elektronicznego.*

§ 2c. *Pismo wnoszone w innej formie niż forma dokumentu elektronicznego, zawierające żądanie doręczania pism sądu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, powinno zawierać oznaczenie adresu elektronicznego.*

§ 2d. Jeżeli pismo, o którym mowa w § 2a, nie zawiera adresu elektronicznego, sąd przyjmuje, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego, a gdy wniesiono je w innej formie i zawiera ono żądanie, o którym mowa w § 2c, doręczenie pism przez sąd następuje na adres wskazany zgodnie z § 2 pkt 1 lit. a, przy czym w pierwszym piśmie sąd poucza o warunku podania adresu elektronicznego w żądaniu doręczania pism środkami komunikacji elektronicznej.

§ 3. Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo lub jego wierzytelny odpis, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który w danej sprawie nie złożył jeszcze tych dokumentów przed sądem.

§ 4. Za stronę, która nie może się podpisać, podpisuje pismo osoba przez nią upoważniona, z wymienieniem przyczyny, dla której strona sama się nie podpisała.

Końcowo należy poinformować, iż stronie może być przyznane prawo pomocy na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych (art. 243 § 1 p.p.s.a.). Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 244 § 1 p.p.s.a.). W myśl art. 254 § 1 p.p.s.a. wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby na obszarze właściwości sądu, o którym mowa w § 1, może złożyć wniosek w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wniosek ten przesyła się niezwłocznie do sądu właściwego (§2).

Otrzymują:

1. Adwokat Stefan Tarasiuk, Kancelaria Adwokacka - Tarasiuk, Wróblewska - spółka partnerska ul. H. Sienkiewicza 8, 22-100 Chełm, reprezentujący [REDACTED]
2. Burmistrz Włodawy
3. aa

Do wiadomości:

Fundacja EkoRozwoju 50-252 Wrocław, ul. Św. Wincentego 25A, C

[Handwritten signatures in blue ink]